

Reglementări cu privire la depunerea candidaturilor la funcția de primar în cadrul alegerilor locale noi din 14 mai 2017

În cadrul alegerilor noi din 14 mai 2017 vor fi aleși primarii unor localități. Codul electoral stabilește cerințe obligatorii pe care trebuie să le întrunească candidatul la funcția de primar.

1. Reglementări de ordin general

1.1. Alegerile au loc prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

1.2. Au dreptul de a fi aleși primari cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot care au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vîrstă de 25 de ani și nu au restricții de a exercita dreptul de a alege și de a fi aleși conform prevederilor de la art. 13 alin. (2) din Codul electoral.

1.3. Reprezentanții partidelor, altor organizații social-politice, ai blocurilor electorale și candidații independenți depun actele necesare pentru înregistrare numai după ce consiliile electorale de circumscripție respective fac publică informația privind locul (biroul) și timpul primirii documentelor.

1.4. Pe durata campaniei electorale candidații înregistrați nu pot fi angajați și nu pot desfășura activități în cadrul nici unui organ electoral.

1.5. Documentele privind înregistrarea candidaților la funcția de primar se depun la consiliul electoral de circumscripție de nivelul întîi.

1.6. Modelele documentelor (cu excepția listei de subscripție, ale cărei condiții de întocmire, autentificare și prezentare sunt descrise la pct. 3.2 din prezentele Reglementări) necesare pentru înregistrarea candidaților sunt plasate pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale www.cec.md.

2. Reglementări pentru candidații la funcția de primar desemnați de către partide, alte organizații social-politice și blocuri electorale

2.1. Desemnarea candidaturilor se efectuează după constituirea circumscripțiilor electorale.

2.2. Candidaturile prezentate de către blocurile electorale se vor depune la consiliul electoral de circumscripție doar după sau concomitent cu cererea de înregistrare a acestora.

2.3. Pentru înregistrare, candidații vor prezenta consiliului electoral de circumscripție următoarele documente:

a) demersul partidului, altei organizații social-politice sau blocului electoral prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral;

b) procesul-verbal al ședinței organului central sau, după caz, teritorial al partidului, a altei organizații social-politice sau a blocului electoral privind desemnarea candidatului;

c) datele biografice ale candidatului;

d) declarația candidatului privind consimțământul lui de a candida la funcția pentru care a fost desemnat, conținând și declarația pe propria răspundere despre lipsa interdicțiilor legale/judecătorești de a candida;

e) declarația candidatului privind averea imobiliară și mobilă, depunerile bancare, hîrtiile de valoare, sumele primite ca moștenire și veniturile din ultimii 2 ani precedenți anului în care se efectuează alegerile, precum și sursele acestor venituri, inclusiv veniturile din fondurile de investiții, sub formă de dobîndă, din darea în arendă a proprietății etc.;

f) declarația candidatului pentru funcția de primar privind abandonarea (suspendarea), pe durata mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de primar, în cazul în care va fi ales primar și îi va fi validat mandatul;

g) declarația despre suspendarea, pe durata campaniei electorale, a funcțiilor ocupate anterior – pentru persoanele care cad sub incidența art.13 alin. (3) din Codul electoral, precum și pentru persoanele care, în virtutea funcției pe care o dețin, sănătatea obligate să-și suspende raporturile de serviciu pe durata campaniei electorale;

Notă: Candidații care nu au obligația potrivit legii să-și suspende activitatea/raporturile de serviciu **nu completează și nu prezintă** declarația prevăzută la lit. g).

h) simbolul electoral se prezintă la Comisia Electorală Centrală în versiune electronică¹ și în format tipărit pe hârtie în culori alb-negru cu descrierea deplină (pentru imprimare în buletinul de vot);

i) copia de pe actul de identitate.

2.4. Particularitățile privind modul de întocmire și depunere a documentelor pentru înregistrarea candidaților în alegerile locale, inclusiv formularele acestora, pot fi găsite pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale, la rubrica „Alegeri locale noi”.

2.5. O persoană poate candida doar din partea unui singur partid, altei organizații social-politice sau blocului electoral.

2.6. Partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale pot propune câte o singură candidatură pentru funcția de primar în fiecare circumscripție electorală constituită.

3. Reglementări pentru candidații independenți la funcția de primar

3.1. Pentru înregistrare, candidații independenți vor prezenta consiliului electoral de circumscripție următoarele documente:

a) liste de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor candidatului independent (informații suplimentare despre condițiile pe care trebuie să le înlăturească liste de subscripție sunt expuse mai jos, la pct. 3.2.);

b) datele biografice ale candidatului independent;

c) declarația candidatului independent privind consumămintul lui de a candida la funcția de primar, conținând și declarația pe propria răspundere despre lipsa interdicțiilor legale/judecătoarești de a candida;

d) declarația candidatului independent privind avereia imobiliară și mobilă, depunerile bancare, hârtiile de valoare, sumele primeite ca moștenire și veniturile din ultimii 2 ani precedenți anului în care se efectuează alegerile, precum și sursele acestor venituri, inclusiv veniturile din fondurile de investiții, sub formă de dobîndă, din darea în arendă a proprietății etc.;

e) declarația candidatului independent pentru funcția de primar privind abandonarea, pe durata mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de primar, în cazul în care va fi ales primar și îi va fi validat mandatul;

f) declarația despre suspendarea, pe durata campaniei electorale, a funcțiilor ocupate – pentru persoanele care cad sub incidența art.13 alin.(3) din Codul electoral;

g) simbolul electoral (doar dacă dispun) în versiune electronică (conform formatului solicitat) și în format tipărit pe hârtie în culori alb-negru cu descrierea deplină;

h) copia de pe actul de identitate.

¹ La prezentarea simbolului electoral în versiune electronică se vor lua în considerare următoarele cerințe:

a) fișierul grafic cu simbolul electoral trebuie prezentat în format .TIFF/.PNG/.JPG;

b) simbolul va fi prezentat în două fișiere având dimensiunile 15×15 mm și 50×50 mm;

c) versiunea electronică a simbolului va conține doar culorile alb și negru.

3.2. Listele de subscripție în susținerea candidatului independent trebuie să întrunească următoarele cerințe obligatorii:

a) eliberarea listelor de subscripție pentru colectarea semnăturilor în susținerea candidatului independent la alegerile locale se face în baza cererii (modelul este prezentat în Anexa nr. 1 la Regulamentul privind modul de întocmire, autentificare, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea CEC nr. 2682 din 1 octombrie 2014²), depuse la organul electoral competent. Modelul listei de subscripție este aprobat de Comisia Electorală Centrală;

b) colectarea semnăturilor în susținerea candidatului independent se efectuează după constituirea consiliilor electorale de circumscripție și doar în baza listei de subscripție eliberate de consiliul electoral;

c) are dreptul de a colecta semnături atât candidatul independent, cât și persoana împuternică de acesta. Cererea privind eliberarea listelor de subscripție poate fi însoțită de lista persoanelor împuternicate pentru colectarea semnăturilor și va conține: numele și prenumele persoanei împuternicate, data, luna și anul nașterii, numărul de identificare de stat (IDNP), domiciliul și se va aplica semnătura acesteia;

d) susținătorii candidatului independent și colectorii de semnături pot fi numai cetățenii cu drept de vot;

e) semnăturile se colectează numai în circumscripția în care candidează candidatul independent;

f) lista de subscripție trebuie să conțină numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate;

g) persoana care a colectat semnăturile este obligată să semneze pe fiecare filă din liste de subscripție, în prezența conducătorului autorității administrației publice locale pe al cărei teritoriu s-au colectat semnăturile;

h) lista de subscripție trebuie autenticată prin aplicarea, pe fiecare filă, a ștampilei autorității administrației publice locale respective;

i) responsabili de asigurarea autenticității datelor din liste de subscripție sunt persoanele care colectează semnăturile;

j) nu se admite depunerea listelor de subscripție suplimentare după ce consiliul electoral de circumscripție a primit și a înregistrat setul de documente privind înregistrarea candidatului independent.

Notă: Susținătorii candidatului independent completează personal rubricile din lista de subscripție, ei scriu: numărul curent, numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, data la care semnează în listă, după aceea își pun semnătura.

3.3. Pentru funcția de primar, candidații independenți vor prezenta liste de subscripție cu semnăturile susținătorilor care trebuie să cuprindă 5% din numărul total al alegătorilor înscrși în listele electorale de bază din circumscripția în care candidează, dar nu mai puțin de 150 de persoane și nu mai mult de 10.000 de persoane.

(Exemplu nr. 1: Presupunem că, potrivit listelor electorale de bază, în circumscripția electorală orășenească Tvardița, raionul Taraclia, sînt 4662 alegători, iar 5% din numărul total de alegători va constitui – 233,1. Deci, un candidat la funcția de primar în orașul Tvardița, raionul Taraclia pentru a fi înregistrat în calitate de primar trebuie să fie susținut, prin semnături, de cel puțin 233 de persoane.

² http://cec.md/files/files/regulamentulprivindlisteleedesubscriptie4303795_7225418.pdf

Exemplu nr. 2: Presupunem că, potrivit listelor electorale de bază, în circumscripția electorală comunală Pervomaisc, raionul Căușeni, sînt 1184 alegători, iar 5% din numărul total de alegători va constitui – 59,2. Deci, deoarece numărul obținut este mai mic decît numărul minim necesar, candidatul independent pentru a fi înregistrat în calitate de primar trebuie să fie susținut, prin semnături, de cel puțin 150 de persoane).

3.4. În cadrul alegerilor locale un singur alegător poate susține o singură persoană care candidează la funcția de primar.

4. Restricții pentru persoanele care candidează

4.1. Cetățenii Republicii Moldova care, în virtutea funcției pe care o dețin, nu au dreptul să fie membri ai partidelor sau ai altor organizații social-politice, precum și persoanele cu înaltă funcție de răspundere al căror mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și/sau de legile organice, din momentul înregistrării lor în calitate de concurenți electorali, își suspendă activitatea în funcția pe care o dețin. Persoanele care cad sub incidența acestor prevederi sunt:

- a) viceprim-ministra, ministra și viceministra, membrii din oficiu ai Guvernului;
- b) conducătorii autoritaților publice centrale;
- c) președinții și vicepreședinții raioanelor;
- d) primarii și viceprimarii;
- e) pretorii și vicepretorii.

4.2. Nu pot candida și nu pot fi alese în funcția de primar persoanele care:

- nu dețin cetățenia Republicii Moldova;
- nu au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vîrstă de 25 ani;
- sunt recunoscute incapabile prin hotărîre definitivă a instanței de judecată;
- sunt militari cu serviciul în termen;
- sunt condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărîre judecătoarească definitivă și își ispășesc pedeapsa în instituții penitenciare;
- au antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvîrșite cu intenție;
- sunt private de dreptul de a ocupa funcții de răspundere prin hotărîre judecătoarească definitivă.

5. Drepturile concurenților electorali

5.1. Concurenții electorali participă, pe bază de egalitate, la campania electorală, beneficiază de drepturi egale la folosirea mijloacelor de informare în masă, inclusiv a radioului și televiziunii, finanțate de la buget.

5.2. Tuturor concurenților electorali li se oferă posibilități egale în asigurarea tehnico-materială și financiară a campaniei electorale.

5.3. Candidații, pe durata campaniei electorale, beneficiază de dreptul de a fi degrevăți de atribuțiile de la locul de muncă permanent fără menținerea salariului.

5.4. Pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați ori transferați la o altă muncă sau funcție fără acordul lor, precum și nu pot fi trași la răspundere penală, arestați, reținuți sau supuși unor sancțiuni administrative fără consimțămîntul organului electoral care i-a înregistrat, cu excepția cazurilor de infracțiuni flagrante.

5.5. Partidele și alte organizații social-politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electoralni, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare.

5.6. De asemenea, concurenții electoralni au dreptul:

- să organizeze întâlniri cu alegătorii;

- să desemneze, pentru perioada campaniei electorale, în consiliile electorale de circumscripție care i-au înregistrat, precum și în birourile electorale ale secțiilor de votare, câte un reprezentant cu drept de vot consultativ. Partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale care iau parte la scrutin pot desemna, pentru perioada campaniei electorale, câte un reprezentant cu drept de vot consultativ și în Comisia Electorală Centrală;

- să aibă persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală;

- să depună contestații în condițiile Codului electoral;

- să solicite acreditarea observatorilor pentru monitorizarea alegerilor în secțiile de votare.

6. Obligațiile concurenților electoralni

6.1. Concurientul electoral care și-a retras candidatura este obligat să returneze mijloacele tehnico-materiale și financiare ce i-au fost alocate din buget pentru a-și desfășura campania electorală.

6.2. Candidații nu pot folosi mijloacele și bunurile publice (resursele administrative) în campaniile electorale, iar autoritățile/instituțiile publice și cele asimilate acestora nu pot transmite/acorda concurenților electoralni bunuri publice sau alte favoruri decât pe bază de contract, în condiții de egalitate pentru toți concurenții electoralni.

6.3. Partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale vor prezenta Comisiei Electorale Centrale, iar candidații independenți vor prezenta la consiliul electoral de circumscripție care i-a înregistrat, în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, o dată la două săptămâni, un raport despre mijloacele bănești acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală, atât în format electronic cât și pe suport de hîrtie, sub semnatûra persoanelor responsabile.